การวิเคราะห์เส้นทางกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

Path Analysis of Environmental Strategic Affecting on Environmental Performance

พัทรียา เห็นกลาง

วรรณวิมล นาคทัด

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

การวิเคราะห์เส้นทางกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

Path Analysis of Environmental Strategic Affecting on Environmental Performance

พัทรียา เห็นกลาง
วรรณวิมล นาคทัด

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อเรื่อง : การวิเคราะห์เส้นทางกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

ผู้วิจัย : พัทรียา เห็นกลาง และวรรณวิมล นาคทัด

พ.ศ. : 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบกรอบแนวคิดที่อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อม การบัญชีการจัดการสิ่งแวดล้อม ความสามารถเชิงพลวัต และผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบริษัทที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 208 บริษัท ตัวแปรประกอบด้วยกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อม การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อม ความสามารถเชิงพลวัตขององค์กร และผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) โดยใช้โปรแกรม Amos

ผลการวิจัยพบว่าโมเดลตามสมมติฐานการวิจัยสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรที่ศึกษาในการทำวิจัยได้แก่ ตัวแปรกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลทางตรงต่อตัวแปรการบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อม และความสามารถเชิงพลวัตขององค์กร ด้วยขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.567 และ 0.643 ตามลำดับ นอกจากนี้ตัวแปรกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อม ตัวแปรการบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อมและตัวแปรความสามารถเชิงพลวัตขององค์กรมีอิทธิพลทางตรงต่อตัวแปรผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ด้วยขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.763, 0.328 และ 0.493 ตามลำดับ

Title : Path Analysis of Environmental Strategic Affecting on Environmental Performance
Researcher : Pattareya Henklang and Wanwimol Naktad
Year : 2022

ABSTRACT

This research aims to test a conceptual framework that describes the relationship between environmental strategy, environmental management accounting, dynamic organizational capabilities and environmental performance. The research collecting data from ISO 14001 certified company listed on Stock Exchange of Thailand and non-listed company by using a questionnaire as an instrument.

The results showed that the hypothesis model fit with the empirical data. Furthermore, the result showed that environmental strategy had the direct effect on the environmental management accounting and dynamic organizational capabilities with the respective effect sizes at 0.567 and 0.643, respectively. Moreover, environmental management accounting and dynamic organizational capabilities had the direct effect on the environmental performance with the respective effect sizes at 0.763, 0.328 and 0.493, respectively.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์เส้นทางกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าและจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบกรอบแนวคิดที่อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อม การบัญชีการจัดการสิ่งแวดล้อม ความสามารถเชิงพลวัต และผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม งานวิจัยนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีต้องขอขอบคุณครูอาจารย์ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้เกี่ยวกับการบัญชี และการจัดทำวิจัย ตลอดจนให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ผู้วิจัยต้องกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารคณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ให้การสนับสนุนเงินทุนเพื่อใช้ในการดำเนินการวิจัย รวมถึงผู้ตอบแบบสอบถามจากบริษัทที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 ตลอดจนขอขอบคุณเพื่อนๆ และผู้ร่วมงานที่ให้ความช่วยเหลือ คุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยนี้ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้แนะแนวทางที่ดีมีคุณค่าแก่ผู้วิจัยจนกระทั่งงานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คณะผู้วิจัย

พ.ศ. 2565

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อ		ก
กิตติกรรมประกาศ		ค
บทที่		
1	**บทนำ**	
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
	ขอบเขตของโครงการวิจัย	3
	สมมติฐานการวิจัย	3
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ	3
2	**ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง**	
	แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	5
	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	7
	กรอบแนวคิดในงานวิจัย	11
3	**วิธีดำเนินงานวิจัย**	
	ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และการเก็บข้อมูล	12
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	13
	การทดสอบเครื่องมือ	13
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	14
4	**ผลการวิเคราะห์ข้อมูล**	
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป	17
	การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานการศึกษา	18
	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	23
5	**สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ**	
	สรุปผลงานวิจัย	24
	การอภิปรายผล	25
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	26
บรรณานุกรม		27

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	30
ประวัติผู้วิจัย	53

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ข้อมูลตัวแปรแฝงและตัวแปรสังเกตได้ 15

ตารางที่ 2 แสดงผลการประมาณค่า Standardized Regression Weights 19

ตารางที่ 3 เกณฑ์และผลการตรวจสอบความสอดคล้องของตัวแบบทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 21

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และค่าอิทธิพลรวมของแบบจำลองสมการโครงสร้าง 22

ตารางที่ 5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานงานวิจัย 23

สารบัญภาพประกอบ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อม การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อม ความสามารถเชิงพลวัต และผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม 11

ภาพที่ 2 รูปแบบโมเดลการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา 18

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมากระแสเกี่ยวกับความรับผิดชอบขององค์กรที่มีต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมถือเป็นประเด็นที่ทั่วโลกต่างก็ให้ความสนใจ สาเหตุส่วนหนึ่งเป็นเพราะความกังวลเกี่ยวกับอันตรายที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การปล่อยก๊าซเรือนกระจก ความเสื่อมโทรมของความหลากหลายทางชีวภาพ และนอกจากนี้ผลการดำเนินงานของบริษัทในปัจจุบันไม่เพียงแต่ให้ความสำคัญกับการวัดผลการดำเนินงานทางด้านการเงินเท่านั้น แต่ยังให้ความสำคัญกับการวัดผลประสิทธิภาพด้านสิ่งแวดล้อม จากกระแสดังกล่าวมีผลให้ผู้ถือหุ้นมีความพยายามที่จะกระตุ้น และสนับสนุนผู้ให้บริหารตระหนักถึงความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อม และประเมินประสิทธิภาพด้านสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น (Rodrigue et al., 2013) หลายบริษัทจึงมีการนำกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อมมาใช้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพด้านสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น (Lisi, I.E., 2015) กลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรที่ดีต้องคำนึงถึงข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ต้นทุนที่รับรู้เป็นการพัฒนาบัญชีสิ่งแวดล้อมร่วมกับการเกิดขึ้นของแนวคิดที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Ullmann, 1976; Burritt, et.al., 2002) โดยทั่วไปแล้วผู้บริหารของบริษัทไม่ได้ต้องการเพียงเพื่อลดต้นทุนแต่ยังมีความต้องการที่จะลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานของบริษัท (Schaltegger et. al., 2003) ดังนั้นความต้องการข้อมูลในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรที่ได้มาซึ่งข้อมูลที่ดีและเพียงพอ จึงเป็นสิ่งสำคัญในการระบุและจัดการกับความเสี่ยงทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อมเป็นการนำข้อมูลทางการบัญชีมาใช้ภายในองค์กรเพื่อจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งข้อมูลทางการบัญชีบริหารนี้จะแสดงสารสนเทศเกี่ยวกับผลกระทบของสิ่งแวดล้อม และผลการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรธุรกิจ การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อมจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมต่างๆ (ศิลปพร ศรีจั่นเพชร, 2552) Larrinaga-Gonzalez และ Bebbington (2001) ระบุว่าเมื่อบริษัทเริ่มมีการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารสิ่งแวดล้อม ความจำเป็นของหน้าที่ทางการบัญชีที่จะต้องบูรณาการกับกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องก็เกิดขึ้นโดยทันที การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อมถูกนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของระบบควบคุมการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นแนวทางในการรักษาหรือปรับปรุงความได้เปรียบในการแข่งขันของบริษัท (Ferreira et al., 2010; Pondeville et al., 2013) จากงานวิจัยของ Masanet-Llodra (2006) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมในประเทศสเปน พบว่า การเปิดเผย

ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญต่อสภาพแวดล้อมของข้อมูลทางบัญชีในการบริหารจัดการที่สนับสนุนให้เกิดประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการดำเนินงานด้านระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมของบริษัท เนื่องจากปัจจุบันนี้ยังไม่มีมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การจัดทำรายงานสิ่งแวดล้อม จึงเป็นเรื่องสมัครใจของกิจการประเทศในกลุ่มยุโรปได้พยายามผลักดันให้กิจการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เมื่อ พ.ศ. 2544 สหพันธ์นักบัญชียุโรป (The European Federation of Accountants)ได้เสนอไปยังคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศเพื่อให้จัดทำมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมซึ่งประกอบด้วย 6 เรื่องที่สำคัญ คือ (1) การเปิดเผยต้นทุนสิ่งแวดล้อม และหนี้สินสิ่งแวดล้อม (2) ทางเลือกในการตีราคาต้นทุนสิ่งแวดล้อมขึ้นเป็นทุน (3) การรับรู้ประมาณการต้นทุนสิ่งแวดล้อม (4) การเปิดเผยความเสี่ยง และความไม่แน่นอนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (5) การด้อยค่าของสินทรัพย์ และ (6) ค่าเสียหายจากเบี้ยปรับเนื่องจากการละเมิดกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม (วัชนีพร เศรษฐสักโก, 2560)

นอกจากนี้ในกระบวนการปรับปรุงผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ยังต้องอาศัยความรู้ ความเชี่ยวชาญและทักษะของพนักงาน การประสานงานและการสื่อสารระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในบริษัท รวมถึงกระบวนการวางแผนที่ผสมผสานกลยุทธ์ขององค์กรเข้ากับประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม ความสามารถขององค์กรจึงช่วยให้บริษัทสามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นตามกลยุทธ์ที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อองค์กรมีการพัฒนาความสามารถโดยการใช้ข้อมูลใหม่ๆ ที่ได้รับมาจะส่งผลให้ผลการดำเนินการขององค์การบรรลุวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของหน่วยงานหรือองค์การนั้นๆ (Nick, 2013)

การศึกษาเชิงประจักษ์ในงานวิจัยที่เกี่ยวกับบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อม หรือการมุ่งวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อประสิทธิภาพด้านสิ่งแวดล้อม โดยการให้ความสำคัญไปที่ทรัพยากรที่นำใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพด้านสิ่งแวดล้อมตามแนวคิดทฤษฎีฐานทรัพยากร ซึ่งมีงานวิจัยน้อยมากที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับการใช้บัญชีบริหารสิ่งแวดล้อม และความสามารถขององค์กรมาเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างกลยุทธ์สิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อความสำเร็จในผลการดำเนินงานสิ่งแวดล้อมของบริษัท ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงต้องการที่จะศึกษาการเชื่อมโยงของกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีการบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อมและความสามารถเชิงพลวัตขององค์กรเป็นตัวแปรกลาง

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

เพื่อทดสอบกรอบแนวคิดที่อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อม การบัญชีการจัดการสิ่งแวดล้อม ความสามารถเชิงพลวัต และผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้ทำการศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์สิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกับผลการดำเนินงานสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานในงานวิจัย

สมมติฐานที่ 1 กลยุทธ์สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลทางตรงต่อการบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อม

สมมติฐานที่ 2 กลยุทธ์สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานสิ่งแวดล้อม

สมมติฐานที่ 3 กลยุทธ์สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์กร

สมมติฐานที่ 4 การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

สมมติฐานที่ 5 ความสามารถเชิงพลวัตขององค์กรมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารของบริษัทในกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการอ้างอิงการนำประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมมากำหนดกลยุทธ์ระยะสั้นและระยะยาวขององค์กร
2. นักวิชาการ และอาจารย์ผู้สอนทางบัญชีสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอนสำหรับรายวิชาที่เกี่ยวข้อง

นิยามศัพท์เฉพาะ

กลยุทธ์สิ่งแวดล้อม หมายถึง นโยบายขององค์กรที่กำหนดขึ้นมาเพื่อลดผลกระทบของกิจกรรมที่มีผลเสียต่อสภาพแวดล้อม

การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อม หมายถึง เทคนิคในการวิเคราะห์และใช้ข้อมูลทางการเงินและไม่ใช่ทางการเงินมาปรับปรุงประสิทธิภาพด้านสิ่งแวดล้อม

ความสามารถเชิงพลวัต หมายถึง พฤติกรรมที่ชัดเจนขององค์กรในการพยายามที่จะสร้าง ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและบูรณาการความสามารถและทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปเพื่อคงไว้ซึ่งศักยภาพในการแข่งขันขององค์กร

ผลการดำเนินงานสิ่งแวดล้อม หมายถึง ผลลัพธ์ขององค์กรในการใช้ทรัพยากรเพื่อลดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิต และการบริการ

บทที่ 2
การทบทวนวรรณกรรม และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎี และกรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

1) ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Theory)

ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสียเป็นทฤษฎีที่องค์กรต้องสร้างผลตอบแทนหรือเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับองค์กรในทุกๆ มิติ รวมถึงชุมชนและสิ่งแวดล้อม ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสียมีพื้นฐานมาจากกรอบแนวคิดของ Branard,1938 โดยแนวคิดของทฤษฎีนี้กล่าวถึงการสนับสนุนให้ผู้บริหารสร้างความพึงพอใจแก่บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบริษัทเพื่อแสดงให้เห็นว่าธุรกิจมีความรับผิดชอบต่อสังคม ในประเด็นที่ส่งผลต่อผู้มีส่วนได้เสีย ผู้ลงทุน ผู้ถือหุ้น บุคคลในองค์กร บุคคลภายนอกองค์กร ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสียขยายความเข้าใจถึงธรรมชาติของบริษัทที่ควรพิจารณาผู้มีส่วนได้เสียใหม่ในมุมมองที่กว้างกว่า เดิม โดยบริษัทได้รับการคาดหวังให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม ดูแลผู้มีส่วนได้เสียมากขึ้น รวมทั้งสนใจดูแลผู้มีส่วนได้เสียที่นิ่ง เงียบ เช่นชุมชนท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม (Simmons, 2004) ทฤษฎีนี้จึงเป็นพื้นฐานในการพัฒนาแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทและควรคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ (Friedman and Miles, 2006) ทฤษฎีผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วยหัวใจสำคัญสามส่วนคือ (1) กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียวงในและวงนอก (2) จุดมุ่งหมายของการบริหารเพื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียคือ “การสร้างสรรค์คุณค่า ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ (3) ผู้นำแห่งจริยธรรม คือผู้บริหารที่เหมาะสำหรับการบริหารเพื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ศรติ ภูมิโพธิ, 2554) จึงสรุป ได้วาทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสียเป็นทฤษฎีที่มีความสัมพันธ์ต่อการเกิดความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร และยังเชื่อมโยงถึงการเป็นภาวะผู้นำในการเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้

2) ทฤษฎีการปฏิบัติงานเพื่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Performance Theory)

ทฤษฎีการปฏิบัติงานเพื่อสังคมขององค์กรเป็นทฤษฎีที่องค์กรต้องตอบสนองความต้องการของสังคมองค์กรมีภาระหน้าที่ต่อสังคม องค์กรต้องคืนประโยชน์สู่สังคม โดยการปฏิบัติงานเพื่อสังคมใน 3 ด้าน คือ (1) ด้านชุมชน (Community) เช่น องค์กรต้องดูแลชุมชนรอบข้าง ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน ช่วยยกระดับมาตรฐานการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนที่องค์กรตั้งอยู่ (2) ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) เช่น องค์กรต้องดูแลด้านสิ่งแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อมที่กิจการได้ดำเนินธุรกิจ ทั้งในแง่ของการสร้าง การรักษา การพัฒนา เพื่อความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม และ (3) ด้านการจ้างงาน (Employment) เช่น การจัดระบบด้านความปลอดภัย และสุขอนามัยของ

พนักงาน ระบบการฝึกอบรมและพัฒนาพนักงาน ระบบความ สัมพันธ์ที่ดีกับพนักงาน ระบบสร้างและรักษาความปลอดภัยในการทำงานนโยบายการให้โอกาสที่เท่าเทียมกัน

บทบาทของการบัญชีสิ่งแวดล้อม

กิจการหรืออุตสาหกรรมใช้ทรัพยากรธรรมชาติและส่งผลเสียโดยการปลดปล่อยมลพิษต่างๆ ออกมาสู่สิ่งแวดล้อม เช่น มลพิษทางอากาศ มลพิษทางน้ำ มลพิษทางพื้นดิน มลพิษทางเสียง การบัญชีสิ่งแวดล้อมเข้ามามีบทบาทสำคัญ ได้แก่ ปรับปรุงระบบบัญชีที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การนำเสนอรายงานต่อสาธารณชนหรือบุคคลภายนอกในเรื่องการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมของกิจการ เช่น การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความรับผิดชอบของกิจการต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี เป็นต้น เรื่องที่ยุ่งยากและเป็นปัญหาอย่างมากสำหรับการบัญชีสิ่งแวดล้อม คือ การรับรู้ (Recognition) การวัดหรือการกำหนดมูลค่า (Measurement) การบันทึกและการจัดประเภทรายการ (Recording and Classifying) ตลอดจนการเปิดเผยข้อมูล (Disclosure) ในงบการเงินเกี่ยวกับต้นทุนและค่าใช้จ่ายต่างๆ ด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นแล้วเนื่องจากโดยส่วนใหญ่แล้ว รายการเกี่ยวกับการบัญชีสิ่งแวดล้อมจะไม่เข้าเกณฑ์ การรับรู้รายการตามข้อกำหนดของการบัญชีการเงินในทางปฏิบัติ กิจการมักเปิดเผยข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวกับการบัญชีสิ่ง แวดล้อมไว้ในรายงานประจำปีกิจการบางแห่งอาจต้องปรับระบบรายงานทางการเงินให้สอดคล้องกับการบริหารด้านสิ่งแวดล้อม เช่น สารสนเทศที่จัดทำควรมีลักษณะ ที่สะท้อนความจริงด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ซึ่งช่วยฝ่ายบริหารในการตัดสินใจเกี่ยวกับต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม หนี้สินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การประเมินและกลั่นกรองงบประมาณรายจ่ายลงทุนโดยนำ ความรู้ ประสบการณ์และทักษะด้านการบัญชีบริหารมาประยุกต์กับเรื่องดังกล่าว ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งท้าทายต่อนักบัญชีที่จะต้องจัดให้มีสารสนเทศและระบบการควบคุมต่างๆ เพื่อช่วยสนับสนุนในการวางแผน ควบคุม ประเมิน และการตัดสินใจของฝ่ายบริหารได้อย่างมีประสิทธิผล (ศิลปพร ศรีจั่นเพชร ,2560)

การบัญชีสิ่งแวดล้อม (Environmental Accounting) หมายถึง การบัญชีที่อาจได้รับผลกระทบโดยการตอบสนองของธุรกิจที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ขอบเขตเนื้อหาของการบัญชีสิ่งแวดล้อมรวมถึงการบัญชีสำหรับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และความเสี่ยง การบัญชีสำหรับการประเมินมูลค่าสินทรัพย์และโครงการจ่ายลงทุน การวิเคราะห์ต้นทุนในเรื่องพลังงาน ของเสียและการป้องกันสภาพแวดล้อม การประเมินโครงการลงทุนเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อม การประเมินต้นทุนและผลประโยชน์ของโปรแกรมการปรับปรุงสิ่งแวดล้อม การพัฒนาเทคนิคทางการบัญชีเพื่อแสดงสินทรัพย์ หนี้สิน และต้นทุน เชิงนิเวศน์ ที่ไม่ใช่ทางการเงิน เนื่องจากปัจจุบันนี้ยังไม่มีมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การจัดทำรายงานสิ่งแวดล้อมจึงเป็นเรื่องสมัครใจ

ของกิจการประเทศในกลุ่มยุโรปได้พยายามผลักดันให้กิจการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เมื่อ พ.ศ. 2544 สหพันธ์นักบัญชียุโรป (The European Federation of Accountants)ได้เสนอไปยังคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ เพื่อให้จัดทำมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมซึ่งประกอบด้วย 6 เรื่องที่สำคัญ คือ (1) การเปิดเผยต้นทุนสิ่งแวดล้อม และหนี้สินสิ่งแวดล้อม (2) ทางเลือกในการตีราคาต้นทุนสิ่งแวดล้อมขึ้นเป็นทุน (3) การรับรู้ประมาณการต้นทุนสิ่งแวดล้อม (4) การเปิดเผยความเสี่ยง และความไม่แน่นอนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (5) การด้อยค่าของสินทรัพย์ และ (6) ค่าเสียหายจากเบี้ยปรับเนื่องจากการละเมิดกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม (วัชนีพร เศรษฐสักโก, 2560)

นอกจากนี้ในประเด็นเรื่องของการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ปัจจุบันนี้ยังไม่มีมาตรฐานการบัญชีสำหรับการบัญชีสิ่งเวดล้อมเป็นการเฉพาะ ดังนั้น แนวทางปฏิบัติในการนำ เสนอข้อมูลที่ใช้อยู่ในปัจจุบันจึงอิงกับความต้องการข้อมูลของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียอย่างไรก็ดีเมื่อเกิดรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม นักบัญชียังคงต้องพิจารณาถึงกรอบแนวคิดฯ มาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาปฏิบัติกับรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีดังกล่าวในการรับรู้ การวัดมูลค่า การแสดงรายการและเปิดเผยข้อมูลสำหรับการบัญชีสิ่งแวดล้อม จะเกี่ยวข้องกับนิยามของสินทรัพย์และหนี้สินตามกรอบแนวคิดฯ กล่าวคือรายการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมจะบันทึกและรับรู้เป็นองค์ประกอบของงบการเงินได้ก็ต่อเมื่อรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีดังกล่าวเป็นไปตามคำนิยามขององค์ประกอบของงบการเงินและเข้าเกณฑ์การรับรู้รายการ

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

กลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมกับการบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบันหลายบริษัทต่างก็ให้ความสำคัญการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน โดยการให้ความสำคัญกับสังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งการบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อมจึงมีความสำคัญกับกิจการเนื่องจากการบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อมเป็นการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่กิจการมีการจัดทำบัญชีที่ครอบคลุมในเรื่องการจัดทำรายงานข้อมูลด้านการลงทุน ต้นทุน และรายได้ที่เป็นผลกระทบจากการบริหารสิ่งแวดล้อมของกิจการ รวมถึงการมีการวิเคราะห์ต้นทุนในด้านพลังงาน ของเสีย การปกป้องสิ่งแวดล้อม การประเมินเกี่ยวกับต้นทุนและประโยชน์ที่จะได้รับจากการปรับปรุงด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งการที่กิจการมีการประยุกต์ใช้การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อมก็เนื่องมาจากการที่กิจการมีการกำหนดกลยุทธ์สิ่งแวดล้อมซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ทางธุรกิจของกิจการ ประเภทของกลยุทธ์ที่บริษัทเลือกจะเป็นตัวกำหนดความต้องการนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกิจกรรมในการดำเนินงาน โดยจากข้อสังเกตในหลายๆ บริษัท ก็จะมีการเลือกใช้นวัตกรรมทางบัญชีมาเป็นเครื่องมือในการ

ตอบสนองกลยุทธ์ของบริษัท (Gosselin, 1997) ซึ่งจากงานวิจัยของ Solovida and Latan (2017) และ Christ, Burritt (2013) พบว่ากลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อม จึงเป็นที่มาของสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1: กลยุทธ์สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลทางตรงต่อการบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมกับผลการดำเนินงานสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมเป็นแนวปฏิบัติระยะยาวของบริษัทเกี่ยวกับวิธีการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อลดผลกระทบของกิจกรรมที่มีต่อสิ่งแวดล้อมผ่านผลิตภัณฑ์ กระบวนการ และนโยบายของบริษัท เช่น การลดการใช้พลังงานและของเสีย การใช้ระบบการจัดสิ่งสิ่งแวดล้อม (Bansal and Roth, 2000) เพื่อ ให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งบริษัทที่มีการกำหนดกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่มุ่งเน้นการสร้างคุณค่าด้านสิ่งแวดล้อมให้กับผู้ถือหุ้นจะประสบความสำเร็จในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมมากกว่าบริษัทที่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการกำหนดกลยุทธ์สิ่งแวดล้อม (Wagner and Schaltegger, 2004) จากการศึกษาของ Hart and Dowell (2011) ได้พบว่าบริษัทที่ให้ความสำคัญและมีการเปิดเผยผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมจะมีความมุ่งมั่นในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น และส่งผลต่อความสามารถของบริษัทในการดำเนินการ ด้านสิ่งแวดล้อมเชิงรุก การมุ่งเน้นกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมเชิงรุกจะนำไปสู่การปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมที่มีแนวทางปฏิบัติที่มากกว่าแนวทางปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือกฎหมายที่มีอยู่ ผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพเป็นผลมาจากกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่ดี ดังนั้นบริษัทจึงควรจัดทำเอกสารและพัฒนาตัวชี้วัดด้านประสิทธิภาพด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ (Rodrigue et al., 2013)

บริษัทส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อม เกี่ยวกับประสิทธิภาพเชิงนิเวศ มลภาวะ การป้องกัน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งถือเป็นประเด็นที่ท้าทายในการกำหนดกลยุทธ์ของบริษัทเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน นอกจากนี้ในปัจจุบันการปรับปรุงประสิทธิภาพด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทก็อยู่ในความสนใจของผู้มีส่วนได้เสีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มนักลงทุน และชุมชน ที่เป็นแรงกดดันและเข้ามามีส่วนร่วมทางอ้อมในการสนับสนุนให้บริษัทจะต้องมีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและปรับปรุงผลการดำเนินงานสิ่งแวดล้อมโดยมีการกำหนดตัวชี้วัดประสิทธิภาพด้านสิ่งแวดล้อมขึ้นมาเพื่อใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัท (Lisi, 2015) ดังนั้นการที่บริษัทให้ความสำคัญกับกลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อมจึงนำมาซึ่งผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น จึงเป็นที่มาของสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 2: กลยุทธ์สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมกับความสามารถเชิงพลวัต

ความสามารถเชิงพลวัตเป็นความสามารถที่ถูกขับเคลื่อนภายใต้สภาวะแวดล้อมที่เป็นพลวัต เป็นความสามารถขององค์กรที่สามารถปรับเปลี่ยน สร้างเสริม ผสมผสานและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นกับทรัพยากรและสมรรถนะของกิจการ ความสามารถเชิงพลวัตได้กลายเป็นสิ่งที่ทำให้องค์กรรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้และกลายเป็นแหล่งของความสามารถทางการแข่งขันที่ยั่งยืน

จากงานวิจัยของ Rindova and Kotha (2001) ที่ทำการศึกษาการสร้างความสามารถเชิงพลวัตในบริษัท Yahoo และ Excite ซึ่งเป็นบริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมอินเตอร์เน็ต โดยจากการศึกษาในช่วงเริ่มต้นกลยุทธ์ของบริษัทจะมุ่งเน้นในเรื่องของการนำเสนอความสามารถในการค้นหาข้อมูลที่มีประสิทธิภาพให้กับผู้ใช้งาน แต่ภายหลังจากบริษัทได้เข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์กลยุทธ์ของธุรกิจได้ปรับเปลี่ยนเป็นการสร้างความแตกต่างจากข้อมูลและเนื้อหาที่อยู่ในเว็บไซต์ เน้นกลยุทธ์การสร้างแบรนด์ของบริษัทจากภาพลักษณ์การเป็นบริทด้านเทคโนโลยีมาเป็นบริษัทที่ให้ข้อมูลเนื้อหาให้กับผู้ใช้งานมากขึ้น โดยในภาวะที่อุตสาหกรรมมีการแข่งขันอย่างรุนแรงอย่างเช่นอุตสาหกรรมทางด้านอินเตอร์เน็ต การเปลี่ยนแปลงทางด้าน องค์กร, ผลิตภัณฑ์ และกลยุทธ์ที่สามารถปรับเปลี่ยนได้อย่างรวดเร็วทำให้องค์กรมีความสามารถแบบพลวัตส่งผลให้มีความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืน (ธนิต รัชตะชาติ, 2560) ดังนั้นการที่องค์กรมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์จึงส่งผลให้กิจการมีความสามารถเชิงพลวัต จึงเป็นที่มาของสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 3: กลยุทธ์สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์กร

การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อมกับผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

ในบริบทของการปรับปรุงสิ่งแวดอย่างต่อเนื่อง Pérez et al. (2007) ระบุว่าการบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อมและการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมมีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่สำคัญ 2 รายการ คือ (1) การบูรณาการ ประเด็นสิ่งแวดล้อมในกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ และ (2) การใช้แนวปฏิบัติทางการบัญชีเพื่อการจัดการ จากงานวิจัยของ สุนิสา นนจันทร์ และคณะ (2564) ที่ศึกษาผลกระทบของการประยุกต์ใช้การบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อภาพพจน์ขององค์กรของธุรกิจในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่าการประยุกต์ใช้การบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการบริหารสิ่งแวดล้อม ด้านการจำแนกประเภทต้นทุนสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อภาพพจน์องค์กร โดยภาพพจน์ขององค์กรประกอบด้วย ด้านการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ ด้านการให้บริการที่ดี ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม จึงกล่าวได้ว่าการประยุกต์ใช้การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การลดต้นทุน

สิ่งแวดล้อม การติดตามต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมและการปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีผลต่อผลประสิทธิภาพการดำเนินงานทางการเงินขององค์กร (Magara, R., Aming'a N. N., Momanyi, E., 2015) จึงเป็นที่มาของสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 4: การบริหารบัญชีสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

ความสามารถเชิงพลวัตขององค์กรกับผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

ความสามารถเชิงพลวัตขององค์กร หมายถึง พฤติกรรมที่ชัดเจนขององค์กรในการพยายามที่จะสร้าง ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและบูรณาการความสามารถและทรัพยากรที่มีอยู่ สิ่งสำคัญที่สุดคือการพัฒนาและปรับเปลี่ยนความสามารถหลักขององค์กรให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงภายนอกที่เกิดขึ้นเพื่อบรรลุถึงเป้าหมายแลดำรงไว้ซึ่งความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างยั่งยืน (Wang and Ahmed, 2007) Teece (2007) ได้ทำการแบ่งความสามารถเชิงพลวัตออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1. ความสามารถในการรับรู้โอกาสและภัยคุกคามที่เกิดขึ้นกับองค์กร (Sensing) หมายความถึงกิจกรรมขององค์กรในการเฝ้าติดตามและตรวจสอบสภาพแวดล้อมที่มีเปลี่ยนแปลงในอุตสาหกรรมซึ่งอาจทำให้เกิดโอกาสใหม่ทางธุรกิจหรือเกิดภัยคุกคามใหม่ก็เป็นได้ 2. ความสามารถในการสร้างประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นใหม่ (Seizing) เมื่อองค์กรสามารถที่จะรับรู้ได้ว่ามีโอกาสใหม่เกิดขึ้นมา องค์กรจะต้องมีกิจกรรมที่จะสามารถได้ประโยชน์จากโอกาสนั้น เช่นการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อตอบโจทย์ตลาดใหม่ การลงทุนในเทคโนโลยีใหม่ที่ตอบโจทย์การออกแบบโมเดลทางธุรกิจใหม่และกระบวนการตัดสินใจที่ถูกต้อง เป็นต้น เพื่อให้องค์กรได้รับประโชยนน์จากโอกาสใหม่ที่ได้เกิดขึ้นมา 3. ความสามารถสร้างและปรับปรุงทรัพยากร (Reconfiguring) เช่น การปรับปรุงกระบวนการทำงาน การปรับโครงสร้างองค์กร การบริการจัดการองค์ความรู้ เพื่อให้องค์กรสามารถรักษาผลประโยชน์ที่ได้จากโอกาสใหม่ที่เกิดขึ้น และเป็นการหลีกเลี่ยงการยึดติดกับสิ่งที่องค์กรเคยปฏิบัติมาซึ่งอาจไม่สร้างผลประโยชน์ได้อีกต่อไปเมื่อสภาพแวดล้อมภายนอกมีการเปลี่ยนแปลง จากการศึกษาของ Taib et.al. (2017) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของความสามารถขององค์กรต่อแนวทางการบำรุงรักษาเชิงป้องกันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศมาเลเซีย พบว่าความสามารถขององค์กรมีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ของกลยุทธ์การบำรุงรักษาเชิงป้องกันกับผลการดำเนินงาน สอดคล้องกับกรธวัฒน์ สกลคฤหเดช (2559) ที่พบว่าความสามารถเชิงพลวัตกับความรู้ขององค์กรมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสำเร็จของธุรกิจ จึงเป็นที่มาของสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 5: ความสามารถเชิงพลวัตขององค์กรมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

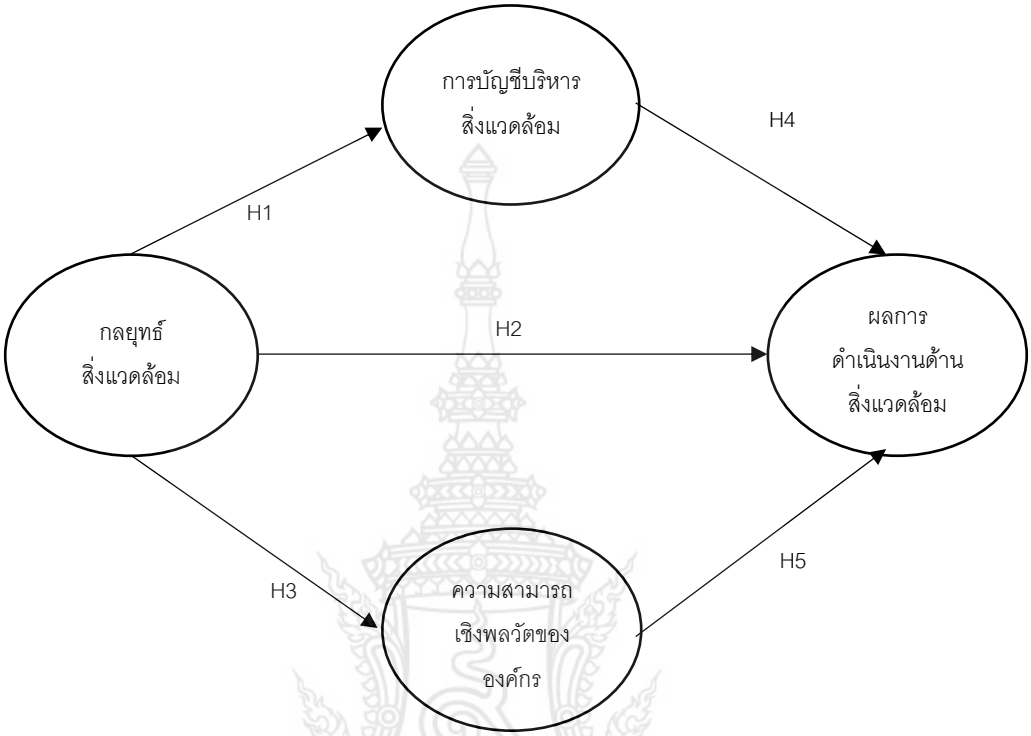

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อม การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อม ความสามารถเชิงพลวัต และผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

บทที่ 3
วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ วิธีการศึกษาและรวบรวมข้อมูลใช้การรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ โดยการออกแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนประชากร ที่ทำการศึกษาโดยผ่านระเบียบวิธีการวิจัยในการหาจำนวนตัวอย่าง และวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง รวมถึงการเลือกเก็บข้อมูลและใช้วิธีการทางสถิติในการตรวจสอบสมมติฐานที่ตั้งขึ้นจากข้อมูลที่เก็บรวบรวมดังกล่าว สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการที่ใช้ในการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา
5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมินำเสนอในรูปแบบการบรรยายเชิงคุณภาพ และการศึกษาโดยใช้ค่าอนุมาน (Inferential Research) มาทำการทดสอบสมมติฐานที่วางไว้เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้บริษัทที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยผู้วิจัยเลือกบริษัทที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 เนื่องจากเป็นบริษัทที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และมีความมุ่งมั่นในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีจำนวนบริษัททั้งสิ้น 622 บริษัท

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บริษัทที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยขนาดตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างต้องไม่ต่ำกว่า 100 ตัวอย่าง และมีสัดส่วนจำนวนเท่าของขนาดตัวอย่างต่อจำนวนพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่าเป็น 10 ตัวอย่างต่อ 1 พารามิเตอร์ (Hair, 2010) โดยจำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 208 บริษัท

โดยผู้ตอบแบบสอบถามในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี ผู้จัดการฝ่ายบัญชี ผู้จัดการฝ่ายสิ่งแวดล้อมของบริษัท และสมุห์บัญชี ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับของผู้บริหารที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบและความเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานที่สามารถเป็นผู้ให้ข้อมูลได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ซึ่งเป็นการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยการวิจัยครั้งนี้ได้สร้างแบบสอบถามขึ้นโดยใช้กรอบแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นฐานในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ต่อไป โดยแบบสอบถามชนิดปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออกเป็น ๕ ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check – List) ประกอบด้วยข้อมูลส่วนต่าง ๆ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในบริษัท และตำแหน่งงานปัจจุบัน

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของบริษัท มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check-List) ประกอบด้วยข้อมูลส่วนต่าง ๆ ได้แก่ ทุนจดทะเบียน จำนวนพนักงาน ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ รายได้เฉลี่ยต่อปี กิจการเคยได้รับรางวัลเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมหรือไม่ และ กิจการได้มีการเปิดเผยเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปีหรือไม่

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเครื่องมือโดยการนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทดสอบความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) ดังนี้

1. การทดสอบความตรงโดยนำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นจากแนวทางการตรวจสอบสอบเอกสารให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยซึ่งเป็นพื้นฐานในการทำแบบสอบถามและนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการได้ทำการทดสอบวามเที่ยงตรงในเนื้อหา
2. การวัดความเที่ยงโดยการนำแบบสอบถามจำนวน 20 ชุด ทำการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach’s Alpha) ในการทดสอบความเชื่อถือของมาตรวัดของข้อคำถามในแบบสอบถามสำหรับตัวแปรแฝง และตัวแปรสังเกต โดยใช้ข้อ

คำถามที่มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป ซึ่งจากการทดสอบได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.944 ซึ่งเป็นค่าที่เป็นไปตามเกณฑ์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ซึ่งใช้วิธีทางสถิติดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไปของบริษัท วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

1.2 การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย คือการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม โดยการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (Path Analysis) ด้วยเทคนิคการใช้หลักการประมาณค่าความน่าจะเป็นสูงสุดในการประมาณค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง เพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของตัวแปรว่ามีผลต่อตัวแปรตามมากน้อยเพียงใด โดยตรวจสอบความสอดคล้องของแบบจำลองสมการโครงสร้างตามทฤษฎีที่กำหนดกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตามเกณฑ์ของ Hair et al. (2010) ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้ ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Relative chi-square) มีค่าน้อยกว่า 5 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) มีค่ามากกว่า 0.95 ดัชนีวัดความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) มีค่าน้อยกว่า 0.08 (พิจารณาควบคู่กับ CFI ที่มีค่า 0.95 หรือมากกว่า) และดัชนีค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SRMR) มีค่าน้อยกว่า 0.08 (พิจารณาควบคู่กับ CFI ที่มีค่า 0.95 หรือมากกว่า) โดยการวิเคราะห์นี้ดำเนินการโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป AMOS 26.0)

ตัวแปรที่ศึกษาและการวัดค่าตัวแปร

ตัวแปรในงานวิจัยนี้มีลักษณะเป็นตัวแปรแฝง (Latent Variable) ผู้วิจัยจึงต้องกำหนดตัวแปรสังเกต (Observed Variable) ที่ใช้วัดตัวแปรแฝงดังกล่าว นอกจากนี้ผู้วิจัยต้องสร้างคำนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปรสังเกตและนำมาสร้างเป็นตัวแปรชี้วัด สำหรับการวัดค่าของแปรของงานวิจัยนี้ มีตัวแปรแฝงและตัวแปรสังเกตได้ ดังนี้

ตัวแปรแฝง

1. กลยุทธ์สิ่งแวดล้อม
2. การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อม
3. ความสามารถเชิงพลวัตขององค์กร
4. ผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 1 ข้อมูลตัวแปรแฝงและตัวแปรสังเกตได้

ตัวแปรแฝง	ตัวแปรสังเกตได้
กลยุทธ์สิ่งแวดล้อม	1. กิจการมีการกำหนดนโยบาย การบริหารขององค์กร โดยให้ความสำคัญต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่เกิดขึ้น
	2. กิจการมีการวางแผน การพัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ
	3. กิจการให้ความสำคัญและความสนใจกับการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจนและเป็นระบบ
	4. กิจการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรขององค์กรเห็นความสำคัญของการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม โดยจัดให้มีการอบรมสัมมนาในเรื่องดังกล่าวเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ผลกระทบ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อม	1. กิจการใช้ข้อมูลต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น
	2. กิจการสามารถระบุต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมได้
	3. กิจการประมาณการหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
	4. กิจการมีการจัดสรรต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์
ความสามารถเชิงพลวัตขององค์กร	1. กิจการมีศักยภาพในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้
	2. กิจการมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนากระบวนการทำงาน
	3. กิจการมีการใช้ความรู้ใหม่จากภายนอกและที่มีอยู่มาสร้างประโยชน์ต่อธุรกิจได้เป็นอย่างดี
	4. กิจการสามารถแสวงหาความรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี
ผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม	1. กิจการได้รับการยอมรับจากลูกค้า และหน่วยงานภายนอกว่าเป็นกิจการที่ให้ความสำคัญ และตระหนักถึงความสำคัญของผลกระทบของสิ่งแวดล้อม

ตัวแปรแฝง	ตัวแปรสังเกตได้
	2. กิจการมีการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมที่ให้ประโยชน์แก่กิจการทั้งในระยะสั้นและระยะยาวและประโยชน์ที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน
	3. กิจการได้รับการยอมรับจากสถาบันการเงินและการเข้าถึงแหล่งเงินทุนว่าเป็นกิจการที่ให้ความสำคัญ และตระหนักถึงความสำคัญของผลกระทบของสิ่งแวดล้อม
	4. กิจการสามารถสร้างคู่ค้าตลอดจนพันธมิตรทางธุรกิจให้เพิ่มขึ้นจากการดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบกรอบแนวคิดที่อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อม การบัญชีการจัดการสิ่งแวดล้อม ความสามารถเชิงพลวัต และผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม งานวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยผู้ตอบแบบสอบถามในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี ผู้จัดการฝ่ายบัญชี ผู้จัดการฝ่ายสิ่งแวดล้อมของบริษัท และสมุห์บัญชี ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับของผู้บริหารที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบและความเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานที่สามารถเป็นผู้ให้ข้อมูลได้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

การวิเคราะห์คุณลักษณะและลักษณะของกลุ่มตัวอย่างใช้เครื่องมือสถิติพรรณนาในการวิเคราะห์โดยงานวิจัยนี้อธิบายถึงลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังอธิบายถึงลักษณะของบริษัทประกอบด้วย ทุนจดทะเบียน จำนวนพนักงานทั้งหมดในปัจจุบัน ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ รายได้เฉลี่ยต่อปี กิจการเคยได้รับรางวัลเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมหรือไม่ กิจการได้มีการเปิดเผยเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปีหรือไม่ งานวิจัยนี้ได้อธิบายถึงลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีจำนวน 208 ชุด พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 80.8 มีอายุ 40-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.3 สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 48.6 การศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 60.1 มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.2 ตำแหน่งงานปัจจุบันเป็นผู้จัดการฝ่ายบัญชี คิดเป็นร้อยละ 51.4 ส่วนลักษณะของธุรกิจของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีทุนจดทะเบียนอยู่ระหว่าง 100,000,001- 200,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.1 มีจำนวนพนักงานทั้งหมดในปัจจุบันมากกว่า 300 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ มากกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.0 รายได้เฉลี่ยต่อปีมากกว่า 100,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 66.3 ไม่เคยได้รับรางวัลเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 50.5 และมีการเปิดเผยเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปีคิดเป็นร้อยละ 54.8

ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานการศึกษา

1. รูปแบบโมเดลการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบเต็มรูป

ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบโมเดลการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบเต็มรูป ดังภาพที่ 2 และในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดอักษรย่อในการวิเคราะห์ดังนี้

STRA หมายถึง กลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อง

EMA หมายถึง การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อม

DYNA หมายถึง ความสามารถเชิงพลวัตขององค์กร

PERF หมายถึง ผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

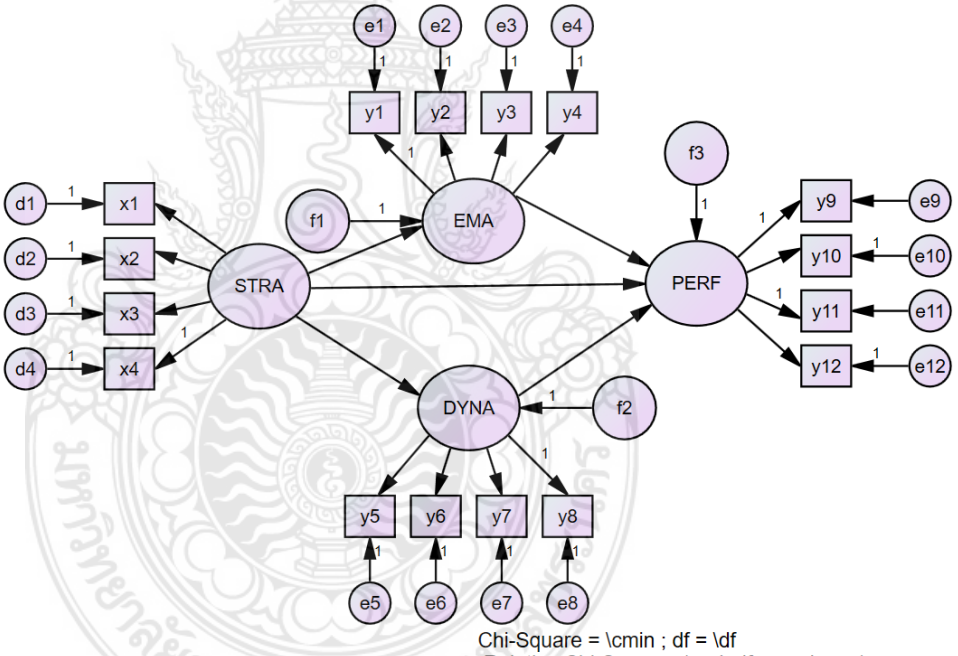

ภาพที่ 2 รูปแบบโมเดลการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา

2. ผลการประมาณค่าพารามิเตอร์ของโมเดล

ผลการวิเคราะห์เส้นทางรูปแบบความสัมพันธ์เต็มรูปของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น นำมาสร้างรูปแบบความสัมพันธ์แบบเต็มรูปซึ่งเป็นรูปแบบที่มีเส้นทางเชื่อมระหว่างตัวแปรในทิศทางเดียวกันที่สามารถเชื่อได้ไปสู่ตัวแปรตามที่เป็นตัวแปรภายในหรือตัวแปรแฝงทุกสมการโครงสร้าง ซึ่งได้แสดงค่าสถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ด้วยค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน ค่า t-value ค่า p-Value และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการประมาณค่า Standardized Regression Weights

คู่ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (Estimate)	S.E.	C.R. (t-Value)	P-Value	นัยสำคัญทางสถิติ
EMA <--- STRA	.584	.088	6.631	***	มี
DYNA <--- STRA	.593	.073	8.084	***	มี
PERF <--- STRA	.235	.066	3.556	***	มี
PERF <--- DYNA	.480	.141	3.400	***	มี
PERF <--- EMA	.286	.115	2.481	.013	มี
y11 <--- PERF	1.000				มี
y1 <--- EMA	.456	.098	4.636	***	มี
Y4 <--- EMA	1.000				
y10 <--- PERF	.835	.075	11.156	***	มี
y8 <--- DYNA	1.000				
y1 <--- y11	.301	.068	4.401	***	มี
x4 <--- STRA	.833	.077	10.863	***	มี
x3 <--- STRA	1.000				
x2 <--- STRA	.650	.077	8.414	***	มี
x1 <--- STRA	.726	.075	9.681	***	มี
y2 <--- EMA	.864	.090	9.578	***	มี

คู่ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร			ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (Estimate)	S.E.	C.R. (t-Value)	P-Value	นัยสำคัญทางสถิติ
y3	<---	EMA	.972	.068	14.333	***	มี
y9	<---	PERF	.858	.080	10.687	***	มี
y12	<---	PERF	.974	.060	16.202	***	มี
y7	<---	DYNA	.970	.052	18.505	***	มี
y6	<---	DYNA	.967	.083	11.616	***	มี
y5	<---	DYNA	.567	.141	4.028	***	มี
y5	<---	y10	.261	.078	3.370	***	มี
x2	<---	y8	.220	.055	3.989	***	มี
y5	<---	y4	.137	.057	2.388	.017	มี
x4	<---	y1	.166	.051	3.259	.001	มี

*** $p<0.001$

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล

จากการตรวจสอบความสอดคล้องของแบบจำลองสมการโครงสร้างตามทฤษฎีที่กำหนดกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้เกณฑ์ความสอดคล้องของ Hair, et. al. (2010) เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบ พบว่า แบบจำลองสมการโครงสร้างตามทฤษฎีที่กำหนดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับดี โดยมีค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square statistic: $\chi 2$) เท่ากับ 74.611 ค่าองศาอิสระ (df) เท่ากับ 66 ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Relative chi-square) เท่ากับ 1.130 ค่า p-value เท่ากับ 0.219 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .956 ค่า NFI เท่ากับ .972 ค่า TLI เท่ากับ .994 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบ เทียบ (CFI) มีค่า 0.997 ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือ (Root of Mean Square Residual : RMR) เท่ากับ .013 การประเมินด้วยดัชนีวัดความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.025 (ดังตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 เกณฑ์และผลการตรวจสอบความสอดคล้องของตัวแบบทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ค่าสถิติ	วัตถุประสงค์	เกณฑ์	ผลการวิจัย	ผลการพิจารณา
Chi-square Probability level	เพื่อตรวจสอบค่าความน่าจะเป็นของไคสแควร์	ρ>.05	0.219	สอดคล้อง
Relative Chi-square	ตรวจสอบว่าตัวแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์	<2	1.130	สอดคล้อง
GFI	เพื่อทดสอบความสอดคล้องแบบสัมบูรณ์ มีค่าระหว่าง 0-1	>0.90	.956	สอดคล้อง
CFI	เพื่อวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ มีค่าระหว่าง 0-1	>0.90	.997	สอดคล้อง
NFI	เพื่อบอกว่าโมเดลที่นำมาตรวจสอบดีกว่าโมเดลที่ตัวแปรไม่สัมพันธ์กันเลย	>.90	.972	สอดคล้อง
TLI	เพื่อวัดความสอดคล้องกลมกลืนเชิงสัมพัทธ์	>.90	.994	สอดคล้อง
RMR	เพื่อบอกค่าความคลาดเคลื่อนของตัวแบบในรูปของรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณค่าระหว่าง 0-1.00	<0.05	.013	สอดคล้อง
RMSEA	เพื่อบอกค่าความคลาดเคลื่อนของตัวแบบในรูปของรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อน	<0.05	.025	สอดคล้อง

ผลการคำนวณอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และผลรวมอิทธิพล

จากโมเดลเส้นทางความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ผ่านการตกแต่งหรือปรับโมเดลแล้ว พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีความสัมพันธ์ที่ดีที่สุดแล้ว จึงนำโมเดลความสัมพันธ์ดังกล่าวมาหาอิทธิพลทางตรง (Direct Effect) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect) และผลรวมอิทธิพล (Total Effect) ดังแสดงในตารางที่....

ตาราง 4 ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และค่าอิทธิพลรวมของแบบจำลองสมการโครงสร้าง

ตัวแปรตาม	การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อม			ความสามารถเชิงพลวัตขององค์กร			ผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม		
ตัวแปรสาเหตุ	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE
กลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อม	.567	.000	.567	.643	.000	.643	.261	.502	.763
การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อม	-	-	-	-	-	-	.328	.000	.328
ความสามารถเชิงพลวัตขององค์กร	-	-	-	-	-	-	.493	.000	.493
R-Square	.321			.413			.944		
Chi-square statistic = 74.611, df = 66 relative Chi-square) = 1.130, p=0.219, RMSEA = 0.025, CFI = 0.997, RMR = .013, GFI = .956, NFI = .972 TLI = .994									

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ Path ของผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ด้วยโปรแกรม Amos ได้ค่าดัชนีตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลดังนี้ Chi-square statistic = 74.611, df = 66, relative Chi-square) = 1.130, p=.219, RMSEA = 0.025, CFI = 0.997, RMR = .013, GFI = .956, NFI = .972 โดยดัชนีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ relative Chi-Square มีค่าน้อยกว่า 2 ดัชนี RMSEA และ RMR มีค่าน้อยกว่า 0.05 และดัชนี GFI, CFI, NFI และ TLI มีค่ามากกว่า 0.95 (พูลพงศ์ สุขสว่าง, 2557)

จึงสรุปได้ว่าโมเดลที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่าตัวแปรกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อม การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อม และความสามารถเชิงพลวัตสามารถอธิบายความแปรปรวนของผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ได้ร้อยละ 94.40 และตัวแปรทั้งสามส่งผลทางบวกต่อผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม โดยที่ตัวแปรกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมส่งผล

ต่อผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมสูงสุด รองลงมาได้แก่ความสามารถเชิงพลวัตขององค์กร และการบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ โดยสามารถอธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ได้ดังนี้

1. ตัวแปรกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลทางตรงต่อการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมด้วยขนาดอิทธิพลเท่ากับ .261 และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม โดยผ่านการบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อม และความสามารถเชิงพลวัตขององค์กร ด้วยขนาดอิทธิพล .502 ด้วย ณ ระดับนัยสำคัญ 0.001
2. ตัวแปรกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลทางตรงต่อการบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อมด้วยขนาดอิทธิพลเท่ากับ .567 ณ ระดับนัยสำคัญ 0.001
3. ตัวแปรกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์กรด้วยขนาดอิทธิพลเท่ากับ .643 ณ ระดับนัยสำคัญ 0.001
4. การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมด้วยขนาดอิทธิพลเท่ากับ .328 ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05
5. ความสามารถเชิงพลวัตขององค์กรมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมด้วยขนาดอิทธิพลเท่ากับ .493 ณ ระดับนัยสำคัญ 0.001

ตารางที่ 5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานงานวิจัย

สมมติฐานงานวิจัย	คำอธิบายของสมมติฐานงานวิจัย	ผลงานวิจัย
สมมติฐานที่ 1	กลยุทธ์สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลทางตรงต่อการบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อม	สนับสนุน
สมมติฐานที่ 2	กลยุทธ์สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานสิ่งแวดล้อม	สนับสนุน
สมมติฐานที่ 3	กลยุทธ์สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์กร	สนับสนุน
สมมติฐานที่ 4	การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม	สนับสนุน
สมมติฐานที่ 5	ความสามารถเชิงพลวัตขององค์กรมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม	สนับสนุน

บทที่ 5
สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เส้นทางกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมบริษัทที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 208 บริษัท โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) โดยการวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) ด้วยเทคนิคการใช้หลักการประมาณความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood: ML) ในการประมาณค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง ด้วยโปรแกรม Amos ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและบริษัท

จากการสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 80.8 มีอายุ 40-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.3 สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 48.6 การศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 60.1 มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.2 ตำแหน่งงานปัจจุบันเป็นผู้จัดการฝ่ายบัญชี คิดเป็นร้อยละ 51.4 ส่วนลักษณะของธุรกิจของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีทุนจดทะเบียนอยู่ระหว่าง 100,000,001-200,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.1 มีจำนวนพนักงานทั้งหมดในปัจจุบันมากกว่า 300 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ มากกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.0 รายได้เฉลี่ยต่อปีมากกว่า 100,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 66.3 ไม่เคยได้รับรางวัลเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 50.5 และมีการเปิดเผยเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปีคิดเป็นร้อยละ 54.8

การวิเคราะห์เส้นทางกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

การวิเคราะห์เส้นทางกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมบริษัทที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001

โมเดลตัวแบบเชิงประจักษ์กับตัวแบบทางทฤษฎีมีความสอดคล้องกัน ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินโมเดลที่เรียกว่า “Model Fit” ดังนี้

1. ค่า Chi-square Probability Level เท่ากับ 0.219
2. ค่า Relative chi-square) เท่ากับ 1.130
3. ค่า GFI เท่ากับ .956

4. ค่า NFI เท่ากับ .972
5. ค่า TLI เท่ากับ .994
6. ค่า CFI มีค่า 0.997
7. ค่า RMR เท่ากับ .013
8. ค่า RMSEA พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.025

การอภิปรายผล

การวิเคราะห์เส้นทางกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม เมื่อพิจารณาผลรวมอิทธิพลพบว่า ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ กลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าอิทธิพลผลรวม เท่ากับ 0.763 การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อม มีค่าอิทธิพลผลรวม เท่ากับ 0.328 และความสามารถเชิงพลวัตขององค์กร มีค่าอิทธิพลผลรวม เท่ากับ 0.493 โดยมีค่า Squared Multiple Correlations เท่ากับ 0.944 โดยตัวแปรกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมมากที่สุด เนื่องมากจากกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมเป็นแนวปฏิบัติระยะยาวของบริษัทเกี่ยวกับวิธีการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งบริษัทที่มีการกำหนดกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่มุ่งเน้นการสร้างคุณค่าด้านสิ่งแวดล้อมให้กับผู้ถือหุ้นจะประสบความสำเร็จในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมมากกว่าบริษัทที่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการกำหนดกลยุทธ์สิ่งแวดล้อม (Wagner and Schaltegger, 2004) และการบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลทางตรงกับผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัท เนื่องจากข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การลดต้นทุนสิ่งแวดล้อม การติดตามต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมช่วยให้บริษัทสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ในการปรับปรุงผลการดำเนินงานให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Magara, Aming’a, Momanyi (2015) ที่กล่าวว่า การประยุกต์ใช้การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานขององค์กร ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การลดต้นทุนสิ่งแวดล้อม การติดตามต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมและการปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีผลต่อผลประสิทธิภาพการดำเนินงานทางการเงินขององค์กร และความสามารถเชิงพลวัตขององค์กรมีอิทธิพลทางตรงกับผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม เนื่องจากบริษัทที่มีความสามารถเชิงพลวัต บริษัทจะมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและบูรณาการการทำงานเพื่อให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันที่นำมาสู่ความสำเร็จขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรธวัฒน์ สกลคฤหเดช (2559) ที่พบว่าความสามารถเชิงพลวัตกับความรู้ขององค์กรมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสำเร็จของธุรกิจ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างระหว่างบริษัทที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 กับที่ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน
2. ควรทำการศึกษาตัวแปรอื่นๆ เพิ่มเติมว่ามีตัวแปรใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม
3. ควรทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่กับการวิจัยเชิงประมาณ โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีอื่นเพิ่มเติมนอกเหนือจากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม โดยอาจใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้บริหารที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมควบคู่กับแบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกมากขึ้น

บรรณานุกรม

กรธวัฒน์ สกลคฤหเดช. (2559)ใ โมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของความสามารถเชิงพลวัต ความได้เปรียบทางการแข่งขันและความสำเร็จของธุรกิจในอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร หลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต.

ธนิต รัชตะชาติ. (2560). ปัจจัยองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความสมารถเชิงพลวัตขององค์กรที่ดำเนินธุรกิจประเภทไอทีซิสเต็มอินทิเกรเตอร์และบริการด้านไอทีในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารเทคโนโลยี วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พูลพงศ์ สุขสว่าง (2557). หลักการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ปีที่ 6 (2), พ.ค. 2557, 136-145.

วัชนีพร เศรษฐสักโก. (2560). การบัญชีเพื่อความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม.กรุงเทพฯ: วี.เจ.พริ้นติ้ง.

ศรติ ภูมิโพธิ. (2556). เครือข่ายการบริหารเพื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : กรอบแนวคิดเชิงพลวัตระบบ. วารสารร่มพฤกษ์ มหาวิทยาลัยเกริก 31 (2), 1-18.

ศิลปพร ศรีจั่นเพชร. 2552. การบัญชีสิ่งแวดล้อม. วารสารวิชาชีพบัญชี 5 (12), 21-21.

ศิลปพร ศรีจั่นเพชร. (2560). การบัญชีตามความรับผิดชอบต่อสังคม. วารสารวิชาการบริหารธุรกิจ สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตน์ราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 6(1), 25-32.

สุนิสา นนจันทร์ และสายทิพย์ จะโนภาษ. (2564). ผลกระทบของการประยุกต์ใช้การบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อภาพพจน์องค์กรของธุรกิจใจนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 13(2) เม.ย. - มิ.ย.

Bansal, P., & Roth, K. (2000). Why companies go green: A model of ecological responsiveness Academy of management journal, 43(4), 717-736.

Barnard, C. I. (1938). The Functions of the Executive. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Burritt, R.L., Hahn, T. and Schaltegger, S. (2002). Towards a comprehensive framework for environmental management accounting – links between business actors and environmental management accounting tools, Australian Accounting Review, Vol. 12 No. 2, pp. 39-50.

Christ, K.L. and Burritt, R.L. (2013), “Environmental management accounting: the

significance of contingent variables for adoption", Journal of Cleaner Production, Vol. 41, pp. 163-173.

Ferreira, A., Moulang, C. and Hendro, B. (2010). Environmental management accounting and innovation: an exploratory analysis, Accounting, Auditing & Accountability Journal, Vol. 23 No. 7, pp. 920-948.

Gosselin, M. (1997), "The effect of strategy and organizational structure on the adoption and implementation of activity-based costing", Accounting, Organizations and Society, Vol. 22 No. 2, pp. 105-122.

Hart, S.L. and Dowell, G. (2011). A natural-resource-based view of the firm: fifteen years after, Journal of Management, Vol. 37 No. 5, pp. 1464-1479.

Kaplan, R. S. and Norton, D. P. (2004). Measuring the Strategic Readiness of Intangible Asset. Harvard Business Review, 82(2): 52-63.

Larrinaga-Gonzalez, C. and Bebbington, J. (2001).Accounting change or institutional appropriation?—A case study of the implementation of environmental accounting, Critical Perspectives on Accounting, Vol. 12 No. 3, pp. 269-292.

Lisi, I.E. (2015). Translating environmental motivations into performance: the role of environmental performance measurement systems, Management Accounting Research, Vol. 29 No. 1, pp. 27-44.

Magara, R., Aming, N. N., and Momanyi, E. (2015) Effect of Environmental Accounting on Company Financial Performance in Kisii County. British Journal of E.

Maria, J. Masanet – Llodra. (2006). Environmental Management Accounting : A Case study Research on Innovative strategy springer. Journal of business Ethics. 68(1) : 393-408.

Nick, Wilton. (2013). An introduction to Human Resource Management. London: SAGE.

Pondeville, S., Swaen, V. and Rongé, Y.D. Environmental management control systems: the role of contextual and strategic factors, Management Accounting Research, 24(4), pp. 317-332.

Pérez, E.A., Ruiz, C.C. and Fenech, F.C. (2007), "Environmental management systems as an embedding mechanism: a research note", Accounting, Auditing &Accountability Journal, 20(3), pp. 403-422.

Pondeville, S., Swaen, V. and Rongé, Y.D. (2013), "Environmental management

control systems: the role of contextual and strategic factors", Management Accounting Research, 24(4), 317-332.

Rodrigue, M., Magnan, M. and Boulianne, E. (2013). Stakeholders' influence on environmental strategy and performance indicators: a managerial perspective, Management Accounting Research, 24(4), 301-316.

Schaltegger, S., Burritt, R.L. and Petersen, H. (2003). An Introduction to Corporate Environmental Management: Striving for Sustainability, Greenleaf Publishing Limited, Sheffield.

Simmons, J. (2004). Managing in the post-managerialistera: Towards socially responsible corporate governance. Management Decision, 42(3/4), 601-611.

Solovida, G. T., & Latan, H. (2017). Linking environmental strategy to environmental performance: Mediation role of environmental management accounting. Sustainability Accounting, Management and Policy Journal

Taib, C. A., Lazim, H. M., Lamsali, H., Saleh, M. N., Subramaniam, C., (2017). The Influence of Organization Capability On Preventive Maintenance Practices and SMEs Performance in Malaysia. International Journal of Supply Chain Management. 6(4). 332-340.

Teece, Pisano, G., & Shuen, A. (1997). Dynamic capabilities and strategic management. Strategic Management Journal, 18(7).

Tomer, J. F. (1998). Beyond the Machine Model of the Firm, Toward a Holistic Human Model. Journal of Socio-Economics, 27(3): 323-343

Ullmann, A.A. (1976). The corporate environmental accounting system: a management tool for fighting environmental degradation, Accounting, Organizations and Society, 1(1), pp. 71-79

Wagner, M. and Schaltegger, S. (2004). The effect of corporate environmental strategy choice and environmental performance on competitiveness and economic performance: an empirical study of EU manufacturing, European Management Journal, 22(5), 557-572

Wang, C. L., & Ahmed, P. K. (2007). Dynamic capabilities: A review and research agenda. International Journal of Management Reviews, 9(1), 31-51

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไปของบริษัท

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป		อัตราร้อยละ
เพศ	ชาย	19.20
	หญิง	80.80
อายุ	น้อยกว่า 30 ปี	4.30
	30-39 ปี	27.40
	40-49 ปี	41.30
	มากกว่า 50 ปี	26.90
สถานภาพ	โสด	39.90
	สมรส	48.60
	หม้าย	6.70
	หย่า	4.80
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	-
	ปริญญาตรี	60.10
	ปริญญาโท	32.70
	ปริญญาเอก	7.20
ประสบการณ์ในการทำงาน	น้อยกว่า 5 ปี	6.70
	5-10 ปี	16.30
	11-15 ปี	19.70
	มากกว่า 15 ปี	57.20
ตำแหน่งงานปัจจุบัน	ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี	10.60
	ผู้จัดการฝ่ายบัญชี	51.40
	ผู้จัดการฝ่ายจัดการสิ่งแวดล้อม	22.40
	สมุห์บัญชี	10.60
	อื่น ๆ	5.00

ข้อมูลทั่วไปของบริษัท

ข้อมูลทั่วไป		อัตราร้อยละ
ทุนจดทะเบียน	ต่ำกว่า 100,000,000 บาท	27.40
	100,000,001 – 200,000,000 บาท	18.30
	200,000,001 – 300,000,000 บาท	19.20
	มากกว่า 300,000,000 บาท	35.10
จำนวนพนักงานทั้งหมดในปัจจุบัน	น้อยกว่า 100 คน	11.50
	101-200 คน	34.10
	201-300 คน	17.80
	มากกว่า 300 คน	36.50
ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ	น้อยกว่า 10 ปี	7.20
	10-20 ปี	28.40
	21-30 ปี	27.40
	มากกว่า 30 ปี	37.00
รายได้เฉลี่ยต่อปี	ต่ำกว่า 10,000,000 บาท	4.80
	10,000,000-50,000,000 บาท	12.00
	50,000,001-100,000,000 บาท	16.80
	มากกว่า 100,000,000 บาท	66.30
กิจการเคยได้รับรางวัลเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมหรือไม่	เคย	49.50
	ไม่เคย	50.5
กิจการได้มีการเปิดเผยเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปีหรือไม่	เปิดเผย	54.80
	ไม่เปิดเผย	45.20

ภาคผนวก ข แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การวิเคราะห์เส้นทางกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำงานวิจัยตามงบประมาณประจำปี 2565 ของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจากท่านนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษา ดังนั้นจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดให้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงในการตอบแบบสอบถามชุดนี้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนทุกตอน ซึ่งคำตอบของท่านจะถูกเก็บรักษาเป็นความลับ และจะไม่มีการใช้ข้อมูลใด ๆ ที่เปิดเผยเกี่ยวกับตัวท่านในการรายงานข้อมูล รวมทั้งไม่มีการร่วมใช้ข้อมูลดังกล่าวกับบุคคลภายนอกอื่นใด โดยไม่ได้รับอนุญาตจากท่าน

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม โดยท่านสามารถส่งแบบสอบถามกลับคืนได้สองช่องทาง คือทางไปรษณีย์ หรือผ่านทาง QR Code ข้างล่างนี้ หากท่านมีข้อสงสัยประการใดเกี่ยวกับแบบสอบถามฉบับนี้ โปรดติดต่อข้าพเจ้าผู้ช่วยศาสตราจารย์พัทรียา เห็นกลาง E-mail: pattareya.h@rmutp.ac.th

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัทรียา เห็นกลาง)
อาจารย์สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สแกน QR Code สำหรับตอบแบบสอบถาม Scan Me

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

2. อายุ

( ) น้อยกว่า 30 ปี ( ) 30 -39 ปี

( ) 40 - 49 ปี ( ) มากกว่า 50 ปี

3. สถานภาพ

( ) โสด ( ) สมรส

( ) หม้าย ( ) หย่า

4. ระดับการศึกษา

( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี ( ) ปริญญาตรี

( ) ปริญญาโท ( ) ปริญญาเอก

5. ประสบการณ์ในการทำงาน

( ) น้อยกว่า 5 ปี ( ) 5-10 ปี

( ) 11- 15 ปี ( ) มากกว่า 15 ปี

6. ตำแหน่งงานปัจจุบัน

( ) ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี ( ) ผู้จัดการฝ่ายบัญชี

( ) ผู้จัดการฝ่ายสิ่งแวดล้อม ( ) สมุห์บัญชี

( ) อื่น ๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัท

1. ทุนจดทะเบียน

( ) ต่ำกว่า 100,000,000 บาท ( ) 1000,000,001 – 200,000,000 บาท

( ) 200,000,001 – 300,000,000 บาท ( ) มากกว่า 300,000,000 บาท

2. จำนวนพนักงานทั้งหมดในปัจจุบัน

( ) น้อยกว่า 100 คน ( ) 101 – 200 คน

( ) 201 – 300 คน ( ) มากกว่า 300 คน

3. ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ

( ) น้อยกว่า 10 ปี ( ) 10 - 20 ปี

( ) 21 – 30 ปี ( ) มากกว่า 30 ปี

4. รายได้เฉลี่ยต่อปี

( ) ต่ำกว่า 10,000,000 บาท ( ) 10,000,000 – 50,000,000 บาท

( ) 50,000,001 – 100,000,000 บาท ( ) มากกว่า 100,000,000 บาท

5. กิจการเคยได้รับรางวัลเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมหรือไม่

( ) เคย ( ) ไม่เคย

6. กิจการได้มีการเปิดเผยเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปีหรือไม่

( ) เปิดเผย ( ) ไม่เปิดเผย

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
กลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อม					
1. กิจการมีการกำหนดนโยบาย การบริหารขององค์กร โดยให้ความสำคัญต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่เกิดขึ้น					
2. กิจการมีการวางแผน การพัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ					
3. กิจการให้ความสำคัญและความสนใจกับการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจนและเป็นระบบ					
4. กิจการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรขององค์กรเห็นความสำคัญของการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม โดยจัดให้มีการอบรมสัมมนาในเรื่องดังกล่าวเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ผลกระทบ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง					
การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อม					
5. กิจการใช้ข้อมูลต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น					
6. กิจการสามารถระบุต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมได้					
7. กิจการประมาณการหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม					
8. กิจการมีการจัดสรรต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์					
ความสามารถเชิงพลวัตขององค์กร					
9. กิจการมีศักยภาพในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้					
10. กิจการมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนากระบวนการทำงาน					

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11. กิจการมีการใช้ความรู้ใหม่จากภายนอกและที่มีอยู่มาสร้างประโยชน์ต่อธุรกิจได้เป็นอย่างดี					
12. กิจการสามารถแสวงหาความรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

ผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
13. กิจการได้รับการยอมรับจากลูกค้า และหน่วยงานภายนอกว่าเป็นกิจการที่ให้ความสำคัญ และตระหนักถึงความสำคัญของผลกระทบของสิ่งแวดล้อม					
14. กิจการมีการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมที่ให้ประโยชน์แก่กิจการทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และประโยชน์ที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน					
15. กิจการได้รับการยอมรับจากสถาบันการเงินและการเข้าถึงแหล่งเงินทุนว่าเป็นกิจการที่ให้ความสำคัญ และตระหนักถึงความสำคัญของผลกระทบของสิ่งแวดล้อม					
16. กิจการสามารถสร้างคู่ค้าตลอดจนพันธมิตรทางธุรกิจให้เพิ่มขึ้นจากการดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม					

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณท่านที่กรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ค การตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปร

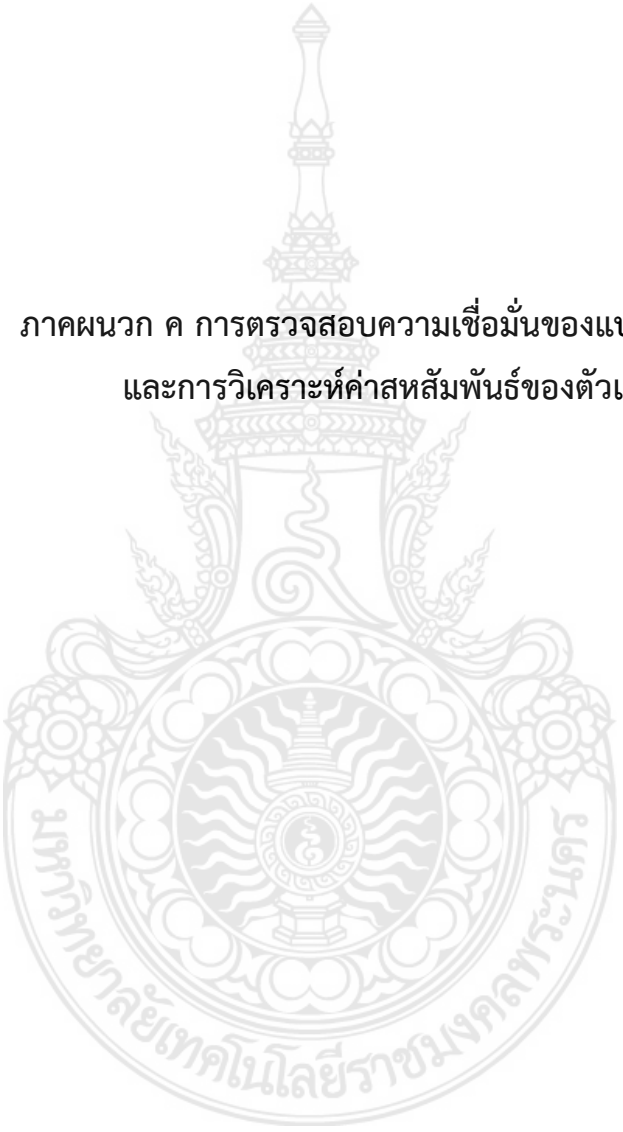

การตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	208	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	208	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.944	.945	16

Summary Item Statistics

	Mean	Minimum	Maximum	Range	Maximum / Minimum	Variance	N of Items
Item Means	4.242	4.048	4.375	.327	1.081	.010	16

การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปร

	x1	*x2*	*x3*	*x4*	*y1*	*y2*	*y3*	*y4*	*y5*	*y6*	*y7*	*y8*	*y9*	*y10*	*y11*	*y12*
x1	1															
x2	0.7010	1.0000														
x3	0.5979	0.6342	1.0000													
x4	0.5092	0.5818	0.7308	1.0000												
y1	0.3049	0.3960	0.4424	0.5219	1.0000											
y2	0.3061	0.3938	0.3705	0.4639	0.7378	1.0000										
y3	0.2787	0.4183	0.3580	0.4005	0.4593	0.6145	1.0000									
y4	0.2968	0.4025	0.3873	0.4676	0.4558	0.5474	0.7846	1.0000								
y5	0.3280	0.4214	0.4553	0.5308	0.5358	0.4936	0.5177	0.5658	1.0000							
y6	0.3317	0.4200	0.4819	0.4789	0.4728	0.4415	0.4875	0.4768	0.6886	1.0000						
y7	0.3549	0.4829	0.4665	0.3744	0.4808	0.5042	0.5697	0.5261	0.5661	0.7181	1.0000					
y8	0.3430	0.5359	0.4767	0.4306	0.5047	0.5440	0.5781	0.5308	0.5655	0.6484	0.8751	1.0000				
y9	0.3330	0.4721	0.4149	0.4335	0.4982	0.5295	0.5198	0.5033	0.5944	0.4942	0.6126	0.6724	1.0000			
y10	0.3901	0.5004	0.4413	0.4831	0.5061	0.5073	0.4713	0.4950	0.6269	0.5129	0.5893	0.6719	0.8016	1.0000		
y11	0.4473	0.5317	0.5737	0.6097	0.5794	0.5080	0.5351	0.5573	0.5615	0.5507	0.5268	0.5840	0.5553	0.5947	1.0000	
y12	0.3945	0.4843	0.5516	0.5714	0.5818	0.5445	0.5118	0.5704	0.5958	0.5793	0.6116	0.6325	0.6470	0.6454	0.7874	1.0000

ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

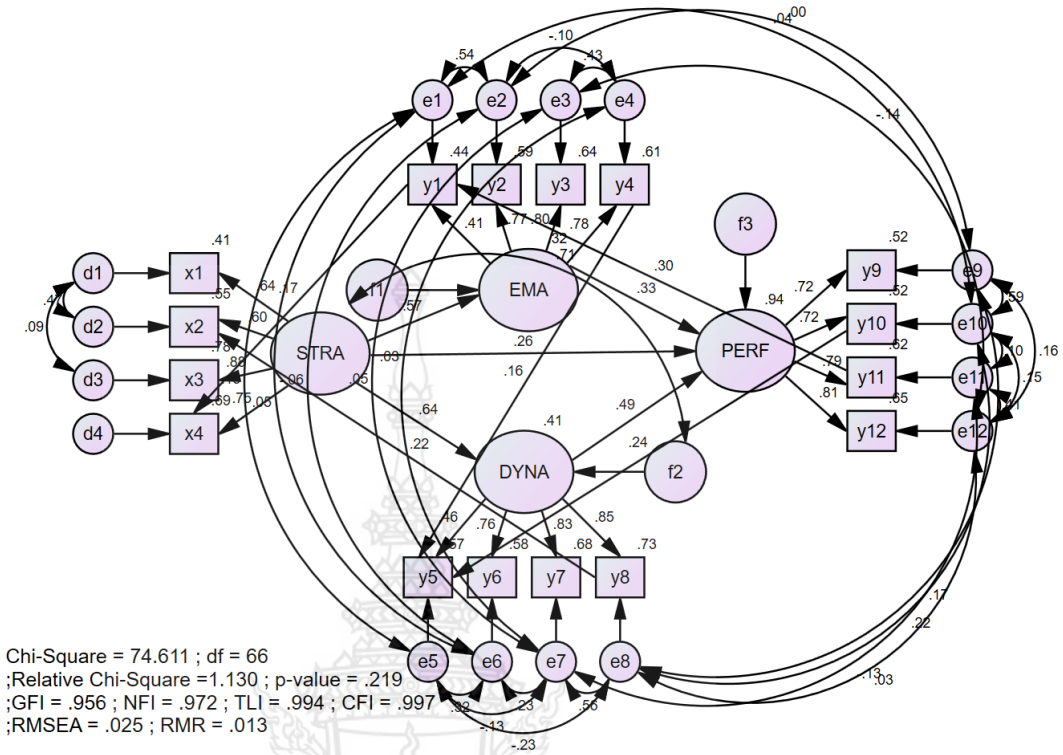

รูปภาพแสดงผลการปรับโมเดลและแสดงประมาณค่าพารามิเตอร์ของโมเดล

Estimates (Group number 1 - Default model)

Scalar Estimates (Group number 1 - Default model)

Maximum Likelihood Estimates

Regression Weights: (Group number 1 - Default model)

			Estimate	S.E.	C.R.	P	Label
EMA	<---	STRA	.584	.088	6.631	***	
DYNA	<---	STRA	.593	.073	8.084	***	
PERF	<---	STRA	.235	.066	3.556	***	
PERF	<---	DYNA	.480	.141	3.400	***	
PERF	<---	EMA	.286	.115	2.481	.013	
y11	<---	PERF	1.000				
y1	<---	EMA	.456	.098	4.636	***	
y4	<---	EMA	1.000				
y10	<---	PERF	.835	.075	11.156	***	
y8	<---	DYNA	1.000				
y1	<---	y11	.301	.068	4.401	***	
x4	<---	STRA	.833	.077	10.863	***	
x3	<---	STRA	1.000				
x2	<---	STRA	.650	.077	8.414	***	
x1	<---	STRA	.729	.075	9.681	***	
y2	<---	EMA	.864	.090	9.578	***	
y3	<---	EMA	.972	.068	14.333	***	
y9	<---	PERF	.858	.080	10.687	***	
y12	<---	PERF	.974	.060	16.202	***	
y7	<---	DYNA	.970	.052	18.505	***	
y6	<---	DYNA	.967	.083	11.616	***	
y5	<---	DYNA	.567	.141	4.028	***	
y5	<---	y10	.261	.078	3.370	***	
x2	<---	y8	.220	.055	3.989	***	
y5	<---	y4	.137	.057	2.388	.017	
x4	<---	y1	.166	.051	3.259	.001	

Standardized Regression Weights: (Group number 1 - Default model)

			Estimate
EMA	<---	STRA	.567
DYNA	<---	STRA	.643
PERF	<---	STRA	.261
PERF	<---	DYNA	.493
PERF	<---	EMA	.328
y11	<---	PERF	.788
y1	<---	EMA	.414
y4	<---	EMA	.779

y10	<---	PERF	.718
y8	<---	DYNA	.855
y1	<---	y11	.302
x4	<---	STRA	.746
x3	<---	STRA	.884
x2	<---	STRA	.597
x1	<---	STRA	.638
y2	<---	EMA	.767
y3	<---	EMA	.801
y9	<---	PERF	.723
y12	<---	PERF	.808
y7	<---	DYNA	.826
y6	<---	DYNA	.763
y5	<---	DYNA	.461
y5	<---	y10	.241
x2	<---	y8	.218
y5	<---	y4	.159
x4	<---	y1	.169

Covariances: (Group number 1 - Default model)

			Estimate	S.E.	C.R.	P	Label
f1	<-->	f2	.162	.029	5.639	***	
e10	<-->	e11	.019	.014	1.297	.195	
e1	<-->	e10	.008	.012	.729	.466	
e10	<-->	e8	.034	.012	2.909	.004	
e3	<-->	e4	.102	.035	2.932	.003	
e9	<-->	e10	.119	.020	5.833	***	
e6	<-->	e5	.067	.024	2.775	.006	
d2	<-->	d1	.115	.022	5.260	***	
e12	<-->	e11	.071	.021	3.293	***	
e7	<-->	e6	.041	.015	2.718	.007	
e7	<-->	e8	.073	.018	4.014	***	
e5	<-->	e8	-.036	.018	-2.031	.042	
e9	<-->	e12	.029	.015	1.935	.053	
e7	<-->	e5	-.022	.020	-1.092	.275	
e12	<-->	e10	.026	.018	1.485	.137	
d3	<-->	d1	.016	.018	.891	.373	
e2	<-->	e9	.000	.012	.036	.971	
e12	<-->	e8	.003	.010	.342	.732	
e7	<-->	e11	-.022	.010	-2.175	.030	
e2	<-->	e4	-.023	.017	-1.309	.191	
e5	<-->	e1	.037	.015	2.449	.014	
e6	<-->	e1	.012	.018	.659	.510	

e3	<-->	e7	.009	.013	.734	.463
e7	<-->	e4	.007	.014	.478	.633
e9	<-->	e8	.027	.012	2.204	.028
e2	<-->	e1	.131	.024	5.480	***
e3	<-->	e12	-.026	.011	-2.254	.024

Correlations: (Group number 1 - Default model)

			Estimate
f1	<-->	f2	.714
e10	<-->	e11	.096
e1	<-->	e10	.036
e10	<-->	e8	.221
e3	<-->	e4	.432
e9	<-->	e10	.586
e6	<-->	e5	.317
d2	<-->	d1	.470
e12	<-->	e11	.415
e7	<-->	e6	.234
e7	<-->	e8	.560
e5	<-->	e8	-.228
e9	<-->	e12	.162
e7	<-->	e5	-.129
e12	<-->	e10	.149
d3	<-->	d1	.093
e2	<-->	e9	.002
e12	<-->	e8	.025
e7	<-->	e11	-.135
e2	<-->	e4	-.096
e5	<-->	e1	.154
e6	<-->	e1	.048
e2	<-->	e6	-.059
e3	<-->	e7	.054
e7	<-->	e4	.034
e9	<-->	e8	.170
e2	<-->	e1	.544
e3	<-->	e12	-.141

Variances: (Group number 1 - Default model)

	Estimate	S.E.	C.R.	P	Label
STRA	.379	.051	7.394	***	
f1	.273	.054	5.044	***	
f2	.189	.033	5.803	***	
f3	.017	.020	.874	.382	
e11	.187	.027	6.867	***	
e1	.276	.029	9.444	***	
e4	.260	.046	5.681	***	
e10	.200	.024	8.252	***	
e8	.119	.021	5.559	***	
d4	.146	.021	6.931	***	
d3	.105	.024	4.401	***	
d2	.204	.023	8.889	***	
d1	.293	.035	8.457	***	
e2	.210	.030	7.097	***	
e3	.212	.034	6.145	***	
e9	.207	.025	8.415	***	
e12	.155	.024	6.420	***	
e7	.142	.024	5.939	***	
e6	.216	.028	7.754	***	
e5	.208	.027	7.602	***	

Matrices (Group number 1 - Default model)

Total Effects (Group number 1 - Default model)

	STRA	DYNA	EMA	PERF	y11	y8	y10	y4	y1
DYNA	.593	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
EMA	.584	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
PERF	.687	.480	.286	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y11	.687	.480	.286	1.000	.000	.000	.000	.000	.000
y8	.593	1.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y10	.574	.401	.239	.835	.000	.000	.000	.000	.000
y4	.584	.000	1.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y1	.473	.144	.542	.301	.301	.000	.000	.000	.000
y5	.566	.672	.199	.218	.000	.000	.261	.137	.000
y6	.574	.967	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y7	.576	.970	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y12	.669	.467	.279	.974	.000	.000	.000	.000	.000
y9	.589	.412	.245	.858	.000	.000	.000	.000	.000
y3	.568	.000	.972	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y2	.504	.000	.864	.000	.000	.000	.000	.000	.000
x1	.729	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
x2	.780	.220	.000	.000	.000	.220	.000	.000	.000
x3	1.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
x4	.912	.024	.090	.050	.050	.000	.000	.000	.166

Standardized Total Effects (Group number 1 - Default model)

	STRA	DYNA	EMA	PERF	y11	y8	y10	y4	y1
DYNA	.643	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
EMA	.567	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
PERF	.764	.493	.328	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y11	.602	.388	.258	.788	.000	.000	.000	.000	.000
y8	.549	.855	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y10	.549	.354	.235	.718	.000	.000	.000	.000	.000
y4	.442	.000	.779	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y1	.416	.117	.492	.238	.302	.000	.000	.000	.000
y5	.499	.546	.181	.173	.000	.000	.241	.159	.000
y6	.491	.763	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y7	.531	.826	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y12	.617	.398	.265	.808	.000	.000	.000	.000	.000
y9	.552	.356	.237	.723	.000	.000	.000	.000	.000
y3	.454	.000	.801	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y2	.435	.000	.767	.000	.000	.000	.000	.000	.000
x1	.638	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
x2	.716	.186	.000	.000	.000	.218	.000	.000	.000
x3	.884	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
x4	.816	.020	.083	.040	.051	.000	.000	.000	.169

Direct Effects (Group number 1 - Default model)

	STRA	DYNA	EMA	PERF	y11	y8	y10	y4	y1
DYNA	.593	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
EMA	.584	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
PERF	.235	.480	.286	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y11	.000	.000	.000	1.000	.000	.000	.000	.000	.000
y8	.000	1.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y10	.000	.000	.000	.835	.000	.000	.000	.000	.000
y4	.000	.000	1.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y1	.000	.000	.456	.000	.301	.000	.000	.000	.000
y5	.000	.567	.000	.000	.000	.000	.261	.137	.000
y6	.000	.967	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y7	.000	.970	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y12	.000	.000	.000	.974	.000	.000	.000	.000	.000
y9	.000	.000	.000	.858	.000	.000	.000	.000	.000
y3	.000	.000	.972	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y2	.000	.000	.864	.000	.000	.000	.000	.000	.000
x1	.729	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
x2	.650	.000	.000	.000	.000	.220	.000	.000	.000
x3	1.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
x4	.833	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.166

Standardized Direct Effects (Group number 1 - Default model)

	STRA	DYNA	EMA	PERF	y11	y8	y10	y4	y1
DYNA	.643	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
EMA	.567	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
PERF	.261	.493	.328	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y11	.000	.000	.000	.788	.000	.000	.000	.000	.000
y8	.000	.855	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y10	.000	.000	.000	.718	.000	.000	.000	.000	.000
y4	.000	.000	.779	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y1	.000	.000	.414	.000	.302	.000	.000	.000	.000
y5	.000	.461	.000	.000	.000	.000	.241	.159	.000
y6	.000	.763	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y7	.000	.826	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y12	.000	.000	.000	.808	.000	.000	.000	.000	.000
y9	.000	.000	.000	.723	.000	.000	.000	.000	.000
y3	.000	.000	.801	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y2	.000	.000	.767	.000	.000	.000	.000	.000	.000
x1	.638	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
x2	.597	.000	.000	.000	.000	.218	.000	.000	.000
x3	.884	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
x4	.746	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.169

Indirect Effects (Group number 1 - Default model)

	STRA	DYNA	EMA	PERF	y11	y8	y10	y4	y1
DYNA	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
EMA	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
PERF	.452	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y11	.687	.480	.286	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y8	.593	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y10	.574	.401	.239	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y4	.584	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y1	.473	.144	.086	.301	.000	.000	.000	.000	.000
y5	.566	.105	.199	.218	.000	.000	.000	.000	.000
y6	.574	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y7	.576	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y12	.669	.467	.279	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y9	.589	.412	.245	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y3	.568	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y2	.504	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
x1	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
x2	.130	.220	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
x3	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
x4	.079	.024	.090	.050	.050	.000	.000	.000	.000

Standardized Indirect Effects (Group number 1 - Default model)

	STRA	DYNA	EMA	PERF	y11	y8	y10	y4	y1
DYNA	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
EMA	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
PERF	.502	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y11	.602	.388	.258	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y8	.549	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y10	.549	.354	.235	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y4	.442	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y1	.416	.117	.078	.238	.000	.000	.000	.000	.000
y5	.499	.085	.181	.173	.000	.000	.000	.000	.000
y6	.491	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y7	.531	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y12	.617	.398	.265	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y9	.552	.356	.237	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y3	.454	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
y2	.435	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
x1	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
x2	.120	.186	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
x3	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
x4	.070	.020	.083	.040	.051	.000	.000	.000	.000

ประวัติคณะผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการ:

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย): นางสาวพัทรียา เห็นกลาง
   (ภาษาอังกฤษ): Miss.Pattareya Henklang
2. ตำแหน่งปัจจุบัน: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาการบัญชี
   คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
3. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก
   คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
   86 ถนนพิษณุโลก แขวงจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
   โทร 02-2829101 ต่อ 2346 โทรสาร 02-6299024
4. ประวัติการศึกษา
   บริหารธุรกิจบันทิต (การบัญชี) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2541)
   บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2546)
   ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี (2558)
5. ผลงานทางวิชาการ

   สุวิทย์ ไวยทิพย์, พัทรียา เห็นกลาง และวรรณวิมล นาคทัด. (2561). ประสิทธิภาพของการทบทวนการตรวจสอบภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การประชุมวิชาการและการนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ UTCC Academic Day ครั้งที่ 2 วันที่ 8 มิถุนายน 2561 ณ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

   พัทรียา เห็นกลาง, สุวิทย์ ไวยทิพย์ และมัณฑนา รังสีกุล. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้การบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์และผลการดำเนินงานการบริหารจัดการ. การประชุมสัมมนาทางวิชาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก ครั้งที่ 13 หัวข้อ “วิจัย นวัตกรรม และการแข่งขันที่ท้าทาย” วันที่ 6-8 กันยายน 2563.

   สุวิทย์ ไวยทิพย์, พัทรียา เห็นกลาง, ศรีสุดา อินทมาศ และปัทมา พยุงวงษ์. (2563). นวัตกรรมของการตรวจสอบบัญชีและความสำเร็จในการตรวจสอบบัญชีอย่างยั่งยืนของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. การประชุมสัมมนาทางวิชาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก ครั้งที่ 13 หัวข้อ “วิจัย นวัตกรรม และการแข่งขันที่ท้าทาย” วันที่ 6-8 กันยายน 2563.

ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 1:

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย): นางวรรณวิมล นาคทัด
   (ภาษาอังกฤษ): Mrs. Wanwimol Naktad
2. ตำแหน่งปัจจุบัน: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาการบัญชี
   คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
3. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก
   คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
   86 ถนนพิษณุโลก แขวงจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
   โทร 02-2829101 ต่อ 2346 โทรสาร 02-6299024
4. ประวัติการศึกษา
   บริหารธุรกิจบันทิต (การบัญชี) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต
   พระนครศรีอยุธยา วาสุกรี (2542)
   บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2547)
5. ผลงานทางวิชาการ
   สุวิทย์ ไวยทิพย์, พัทรียา เห็นกลาง และวรรณวิมล นาคทัด. (2561). ประสิทธิภาพของการทบทวนการตรวจสอบภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การประชุมวิชาการและการนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ UTCC Academic Day ครั้งที่ 2 วันที่ 8 มิถุนายน 2561 ณ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

   วรรณวิมล นาคทัด และ พิฐชญาณ์ คาเนโกะ. (2565). รูปแบบการเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชีทรัพยากรมนุษย์ เพื่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจสโมสรฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยร้อยเอ็ด ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565) ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2564.